

sz. V.-sz. 4411 I-III.

740	715
59	1225
47	1211
46	1210
37	1201
24	1145
15	1136
67	1113
35	1049
4	1037
10	1022
55	1005
38	948
27	935
15	922
	738
28	1018
00	907
51	857
41	845
21	822
03	713
49	726
28	659
2	640
28	200

sz. V.-v. 4511 I-III.

715	—
2	1016
6	950
8	932
12	640

023/32. lejeztől

kásban egezett illany-éptület-nyhán bédélő, ona. A éléltt

anya- 907 - x.2

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek, Zápolya-utca 1-ső szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam 207. szám.

Előfizetési árak: Egész évre — 24 kor. Félévre — 12 kor. Negyedévre — 6 kor. Egy óra — 2 kor. — Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetésűrodákban.

Megjelenik vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Szerda, szeptember 11.

A vármegye alispánjához ma délben a következő leirat érkezett:

Torontálvármegye közönségének, kedvelt hiveinknek Nagybecskerek.

Mi Első Ferenc József Isten kegyelméből ausztriai császár Csehország királya s. t. b. Magyarország apostoli királya.

Kedvelt hiveink!

Uralkodói köteleinkhez tartozván az ország törvényeinek hű és pontos végrehajtása fölött őrködni:

Mint hogy az 1848. évi IV. t. cz. 1. §-a az országgyűlést évenként Budapestre egybehívatni rendeli és mint hogy számos függőben levő kérdés mielőbbi megoldását a nemzet erkölcsi és anyagi érdekei sürögősen követelik:

Magyar minisztertanácsunk előterjesztésére elhatároztuk, hogy az ország főrendeit és képviselőit a folyó évi október havának 24-ik napján megnyitandó országgyűlésre Budapest székes fővárosba egybehívjuk.

Minek folytán Nektek ezennel komolyan meghagyjuk, hogy haladéktalanul megtegyétek mindazokat az intézkedéseket, amelyek a törvény értelmében szükségesek arra, hogy az 1874. évi XXXIII. és az 1899. évi XV. t. cikkek által rendelt módon és a fennálló törvények által meghatározott számban megválasztandó képviselőitek ezen az országgyűlésen megjelenhessenek és a törvényhozás működése a mondott napon és helyen akadálytalanul megindulhasson.

Kikhez egyébiránt királyi kegyelmekkel kegyesen hajlandók maradtunk.

Kelt Budapest székes fővárosban 1901. év szeptember havának 9-ik napján.

Ferenc József Széll Kálmán.

A központi választmány ennek folytán e hó 18-án ülést tart.

A választások tisztasága.

Nagybecskerek, 1901. szeptember 11.

(—s.) Vannak a kik aggodalmasan néznek a választások elé, mert azt hiszik, hogy a szabadelvű többséget erősen meg fogja tizedelni a választásoknak ugynevezett „tisztasága“, vagyis az az új választási rendszer, mely, eltérve régi hagyományoktól, nemcsak hogy minden kétes eszköztől őrizkedik, de a választások erélyes vezetéséről is lemond s a hivatalos közegket is súlyos büntetés terhe alatt tartja vissza mindenféle beavatkozástól.

Azt mondják, hogy választó közönségünk még nem elég érett és iskolázott arra, hogy önmaga szervezze magát s hogy az ellenzék és a nemzetiségek önmaguk javára fogják kihasználni a szabadelvűpárt ideális magatartását.

Nos hát ez esetleg megtörténhetik ugyan, de azért ez a veszedelem épen séggel nem olyan nagy, mint sokan látják, vagy látni szeretik.

Mindenekelőtt, a mitől leginkább félünk, a nemzetiségi jelölések — mindaddig alig okozhatnak főfájást.

Az első fecske, a zöldszász Korodi Lutz, már igaz, hogy bejutott a Házba s ezen a réven valószínűleg az új parlamentbe is, de azután komoly és biztos nemzetiségű (panszláv) jelöltek eddig csak Turóc vármegye két kerületében vannak,

chance-ik azonban a megválasztásra ott sem valami kedvezőek.

A románok mint a Tribuna tiltakozásából tudjuk, nem fognak nemzetiségi jelölteket állítani — ebben a részben megmaradnak passivoknak a maguk szempontjából is igen okosan, mivel sok kilátásuk nem igen lehetne jelöltjeiknek s győzelemre s a passivitás veszélyparipája pedig megmarad nekik, hogy rajta továbbra is lovagolhassanak.

Igy hát a pártszervezés és a választási fufingos taktikázás ebből a szempontból bátran elmaradhat, — a mennyire a mai napig értesülve vagyunk — ami pedig a többség megtizedelését illeti, a többség ma olyan tüntengően óriási, hogy szinte nem is kár érte, ha megfogyatkozik.

Különben is inkább csak személyi változások lesznek és nem számbeliek, a mit már előre is mutat az a körülmény, hogy mindentel akadunk olyan kerületekre, ahol két vagy három szabadelvűpárti áll egymással szemben s ami a legjobb, az ilyen kerületekben a legdázabb a pártokodás és legakoseredettebb lesz a küzdelem.

Persze azok, akik ki fognak maradni s akik azt már körülbelül ma is előre látják azok természetesen nem nagyon örvendeznek a „tisza“ választások rendszérének, ámde az azért nemcsak hogy szép és jogos, de egyszersmind annyira szükséges dolog is ma minálunk, a mely nélkül parlamentárisunk talán hajótörést szenvedett volna.

Ezt látta be Széll Kálmán államférfiúi bölcsesége mindjárt a bonyodalmak első pillanatában, mikor még senki nem sejtette a kivezető utat az obstrukció chaosából.

Valami rothadt Dániában, valami tulélte magát és általános bajokat szült, valamit meg kellett gyógyítani.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Őszi este.

Millió csillag ég ragyogva Az azurégen oda fenn, S halk őszi szellő száll suhanva, Mint a sóhajlás, csendesén. A korzó népes, zaj, zibongás, Mindült merre a szem tekint, Kacagó lányok édes arca Oly biztatón, hívóan int.

Őn is ott van a nagy tömegben Babaarcu szép kis leány, Nem egyedül, hisz ideálja Ott lépeget az oldalán. S míg önök édes csevegés közt Járkálnak föl s le boldogan, Magácskát nézem s elmerengve Céltalan járok — egymagam.

Félve köszöntöm s rám se nézve Biccent fejjével — hidegen... — Ilyen köszönést kap az is, ki Önnek — édesem — idegen. — De én azért tovább kísérem S míg ön megy velem boldogan, Magácskát nézem s elmerengve Kószalok föl s le egymagam.

O-d.

Nagybecskereki séták.

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

III.

„A kaszinóba!“ dörögte angolunk a 9 es konfisszágyló alakú füleibe, ki erre közibe vágott a táltosoknak s megiridult az örületes hajszs. Alig telt el egypár röpke pillanat és mi megérkeztünk a kaszinóba, az az a kaszinó elé. Ugyanis egy nem remélt incidens feltartóztatott

utunkban. A kaszinó előtti téren az akácfához megszámlálhatatlan mennyiségű vízfordó számár volt odakötözve s buncik eresztett fejjel hajcsárkat várták, aki épen egy kettes szerelmi idyl utolsó jelenetét játszotta meg precíz tudással egy csinos képű, szobaleány minőségben levő hölgyecskével.

Angolunk visszatoppant, mintegy délceg papira s halott halvány arccal kérdezte tőlem: „Mi ez?“

Számár — illetve számarak — felelém én bámulattól eltorzult arccal.

— Es? ...

Ujra számár! De kérem ne legyen ön is számár, mondja hogy miért számár ez a sok állat?

Dühösen mordultam az angolra: Ön ugye angol?

Yes!

Miért angol? Fura! mert annak születtem.

Nos a számár is azért számár, mert ön is az, illetve ön is angol.

A felvilágosításra helyeslőleg bólintott s aztán becéző hangon felvilágosítást kért a számarak működéséről.

Ezek kérem — felelém én, Bega vizet szállítsanak azok részére, kik távol laknak a susogó habu és kellemes ízű víztől — szóval vízfordói miszsiót teljesítenek.

Nagyon helyes, nagyon szép, ezt megfogom honosítani Angliában is!

Mit? a Bega-vizet?

Egy lesújtó pillantással elnémitott.

Nem! Hanem majd a La-Manche csatorna vizét árulatom. All rieght! De nálunk nincs számár.

Sebaj kérem, es a legkevesebb baj! Itt

Becskereken ugys tulnyomó a számarak száma, lehet innen exportálni. Astán beszéltem még meggyőző hévvel az itteni számarak jótulajdonoságáról, csak hogy fellendíthessem az állat kivitel s ezáltal élénk kereskedelmi viszonyt teremtsünk a külfölddel.

Goddam! Es nagyszerű eszme! S asszal feljegyezte székönyvébe: „vizszállítás — számár hátán, számár kivitel Becskerekéről“ Széjjegyzetnek még oda írta, hogy Becskereken sok a Számár. Nem tudom célszerű-e, vagy csak hiányos ortographiai ismeretei miatt írta a számár szót nagy betűvel.

E kis incidens után betértünk a kaszinóba, hol már javában folyt a nemzetközi „csendes“. A föld posztóval bevont asztalok körül kisebb-nagyobb csoportok ültek, kik közül nagyobb részben csak gibicelt. Különösen egyik asztalnál ült egy szenvedélyes gibic, ahol az „alsó“ folyt javában. Mindig beleszólt a partnere játékába s mikor a kisebb ideges ellenfél rászóllott a folyton losogó gibicre, hogy „kuss!“ ez annyira bele volt mérülve a játékba, hogy rögtön visszavágta „rekuss!“

Angolunknak azonban a 21-es asztal tettszett leginkább, ahol egy szikár, magas öreg ember ült, ki igazi fiatalos hévvel „hoppolta“ a bankot.

Ki ez? kérdé angolunk, hüvelyk ujjával feléje bökve.

A kaszinó, illetve a kártya-asztal legbuzgóbb látogatója, a Ferenc József rend lovagja, a legtermékenyebb író, költő, a spanyol dalok és az olasz szonathák i ója és végül mindnyájunknak közös Guszti bácsija, fejezem be a bemutatást.

Guszti bácsi, aki ezalatt elvesztett egy ujdont új tiskoronást, szomorú arccal fordult

Az ellenzék tiszta választás után ordított, Széll Kálmán tehát oda dobta neki koncul a régi választási rendszert, a melyre ma már szükség amugy sincs, de a melyre igenis szüksége volt a szabad-elvtűpártnak a multban, mikor még ezer elbítélet és titkolt elégedetlenséggel szemben kellett megvédenie a kiegyezést, mikor a Kossuth név nymbusa oly félelmes ellenséggé tette a függetlenségi pártot, hogy szive mélyén minden magyar függetlenségi párti volt, mikor a bécsi intriguák segítségével a konzervatívok reakciót akartak becsempészni a közelmultban, mikor az egyházpolitikai harcokban meggyengült szabadelvűpártot kellett újra megerősíteni.

Abban az időben szükség volt a pártfegyelemre, a választások erélyes, hogy ne mondjuk erőszakos vezetésére, ma a változott időben, a mikor alig van ellenzék s a mikor az ellenzék már amugy is tulzott rémhistóriákat regélt a választási erőszakoskodásokról s e hittel megmetyelyezte már-már a közvéleményt is, igenis bölcs és szükséges dolog volt — még ha kárral járna is — szakítani e helyzettel és keresztülvinni a tiszta választások ideális programját.

Akik tehát aggodalmaskodnak, azok nyugodjanak meg, mert először aggodalmakra sincs ok, mivel Széll Kálmán tudja mit csinál, másodsor pedig, mivel a politikában is tekintetbe kell venni a magasabb ethikai szempontokat, — néha.

Választási mozgalmak a vármegyében.

Nagybecskerek, szeptember 11.

II.

Tegnap tudósításunkat a következőkben egészítjük ki:

A párdányi kerületben Csávossy Bélának még nincs ellenjelölte, beszélnek azonban Havassy kuriai bíró és egy temesvári ügyvéd jelöltségéről. Amint e kerület választóit ismerjük, Csávossy Béla győzelme biztos. Persze akad a legtisztességesebb kerületben is olyan választópolgár, aki minden áron ellenjelöltet akar. Hasonlóképen, mint az egyszerű palóc, aki felment a pártvezérhez, hogy adjon nekik jelöltet.

— De hiszen Önöknél már van jelölt.

— Igen ám, felelé ravasz mosolylyal a palóc, de hogy válasszunk egy bul?

Komlóson Belitska Béni megvá-

lasztása biztosra vehető. Ellenjelöltje Iszakovits Milán, az ő jelöltségét azonban sem ő, sem a választók nem veszik valami nagyon komolyan. Kísérletet tesznek ugyan a zöld szászok is, s mint birlik, Steinacker, Ehrling és Kora apostolokként bejárták a német községeket, de a mi derék németjeink nem fogadták őket valami nagyon barátságosan.

Kanisznán Tallián Béla, a képviselőház volt alelnökének megválasztása biztos. Ed-dig csak a szocialista Goldner az ellenjelöltje. Azt beszélnek azonban, hogy a napokban érkezik a járásba Dimitrievics Pál, aki állítólag Ugron-párti szerb nemzetiségi programmal fog fellépni. Tallián kétszeres többségre számíthat.

A nagyszentmiklósi kerületben gr. Nádkó Kálmán ellen dr. Jeszenszky Géza ügyvéd lép a küzdőterre, azonban a jótékony és bőkezű főúrral szemben egyáltalán nincs kilátása.

Lovrinon Rónay Jánosnak két ellenféllel kell megküzdenie. Az egyik Schreyer Viktor, kinek nevével évek hosszu során át minden választásnál találkozunk. Információink szerint ezúttal sincs semmi kilátása. A másik Krausz József ügyvéd, kirel legutóbbi híreink azonban azt állítják, hogy nem reflektál mandátumra.

Nagykikindán a helyzet ma még igen bonyolódott. Eremita Pál látszat szerint szabadelvű programmal reflektál a mandátumra. Az eddigi képviselő Tellecsky Kristóf és dr. Bogdán Zsivko polgármester, kiket eddig valószínű jelölteknek tartott a közönség, felette tartózkodók és nem nyilatkoznak szándékaik felől. A kikindai haladó párt, mely a magyar és német ajku polgárokat számiálja hivi közé, ily körülmények között nem akar tetlenül maradni s a szerb választók közönyére való tekintettel, maga kar jelöltet állítani. Beszélnek arról is, hogy egyik hírneves publicistának, Kenedi Gézának fogják felajánlani a mandátumot. Kenedi Gézának, a kiváló ügyvédnek és nagy tudású írónak megválasztását pártkülönbég nélkül örömmel üdvözölnék a vármegyében.

Suttognak arról is, hogy a szerbek egy harmadik jelölt után néznek és ha értesülésünk nem csal, e jelölt báró Rajasics György lenne, ki mint ismeretes, Rajasics szerb patriárkának leszármazója és a vármegyei Csávossy családba házasodott be. Ez utóbbi hírt csak fenn-tartással adjuk tovább.

Itt igazítjuk helyre tegnapi sajtóhibánkat, melynél fogva a zichyfalvi kerületben Daniel László helyett Daniel Sándor lépett volna fel.

Ahogy beléptünk előzőeken felugrott a földről s véres kezét a nadrágszárhoz megdörgölve — kezét fogott velünk.

Az angol majd kilelte a hideg, látva, hogy milyen hidegverrel bibelődik a kapitány egy oroszánál, noha ez már rég kiszénvedett.

Ah! ön oroszán-vadász? kérdé fogvacogva. A keleti nyelvekben jártas Berkes rögtön svédül felelt vissza:

Oh csekélység! Lehetnek én elefánt vagy dölényvadász is, csak egy elszabadult bölény kellene, mert puská az van, olyan azt a terem buráját, hogy még az urat is füttyölve keresztüllyukasztaná.

Az angol kezdte nem jól érezni magát. Fél a kapitánytól, aki ellenben még egy oroszántól sem fél és siettetett, hogy távozzunk. Pedig a kapitány épen a bokros és nehéz hivatalos teendőkről akart felvilágosítani, hogy mennyi baj van a környeimi emberekkel (nem is szólva az asszonyokról) s minő kin ezeknek a tisztesség fogalmát betanítani. A rendőrség létszámának szaporítását és államosítását és ennek szükségességét magyarásta hévvel, közbe megrázva az oroszán bőrt, mire az angol ijedten az ajtóhoz szökött s mint egy zerge hirtelen kiugrott rajta.

No ez se jön többet ide — felelé lemondóan Berkes — korcszülött! még egy halott oroszántól is fél. Lett volna csak ott akkor... tudja?

Kezet fogtam vele és siettem az angol után, ki már ekkora a Róssa szállodában hideg borogatást rakatott magára.

Tapasztalatszerző utunk itt is kudarcot vallott s ha majd Berkes h. kapitány szabad-ságon lesz, ismét vissza fogunk térni.

O—d.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 6 óráig; ugyanazoz napokon este 1/2-8-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Szeptember 13. Megyei áll. választmányi ülés d. u. fél 4-kor.
" 13. A vármegyei közegészségügyi bizottság ülése d. e. 11 órakor.
" 16. Közigazgatási bizottság ülése.
" 17. Vármegyei rendk. közgyűlés d. e. 10 órakor.
" 28. Városi közgyűlés.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Malatinzky Lajos okleveles tanítót a németosanádi állami elemi népiskolához rendes tanítónak kinevezte.

— Áthelyezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Mály Lyubomir izbiystei és Nisztorán Szilárd ivdori községi iskolai tanítókat köszönetesen áthelyezte.

— Magyar név. Scheinberger József beodrai lakos, valamint kiskoru gyermekei Rózsika, Margit, István és László vesetéknévnek „Salgó”-ra kért átváltoztatását a belügy-miniszter megengedte.

— Eljegyzés. Engelsmann Lajos, a helybeli Schlesinger és Pollakovics cég hivatalnokja eljegyezte Grünzweig H. ékszerész kedves leányát Mariskát.

— Tolvádia ünnepe. Folyó hó 15-ikén, vasárnap d. e. 10 órakor megy végbe Tolvádia községben az új állami „Berta” népiskola, az állami „Jenő” ovoda és az önk. tüszöltő-egyesület új zászlójának együttes fölavatási és fölmentelési ünnepéje. Mint értesültünk, a község ünnepe igen fényesen igérkezik, jelen lesz gróf Karátszonyi Jenő v. b. t. t., valamint Rónay Jenő főispán és többen a vármegye notabilitásai közül, akiket egy kiküldött bizottság, mely ma délelőtt bentjárt Nagybecskereken, hívott meg az ünnepségre. A bizottság b. Hauser Károly főszolgabíró vezetésével a következő tagokból állott: Jedicska Jenő jegyző, Lóssa János tisztartó, Martin Mojsze községi bíró, Giesser Mihály és Frekó György községi képviselők.

— A vármegyei közegészségügyi bizottság f. hó 13-án pénteken délelőtt 11 órakor az alispáni kis teremben ülést tart. melyen egy Német-Eleméren és egy Szerb Eleméren felállítandó gyógyszerár ügyében határoznak.

— Hajókeresztelő. Megemlékeztünk róla, hogy a nagybecskereki korosolya- és hajóegylet f. hó 14-én, szombaton tartja három ujonnan beszerzett hajójának a keresztelődjét. A három hajó a következő neveket fogja kapni: „Bézy”, „Margit” és „Lili”, az első és harmadik skiff, a középső két evezős. A hajókeresztelőt d. u. fél 5-kor vezérevezősi vizsga előzi meg. Az aktus után az egyleti földekorált nagy teremben társas vacsora lesz, amit saintén ott táncmulatság követ.

— A kis-zombori iskola. Kis-Zombor közönsége 50,000 korona költségen új iskolát épített. Vasárnap tartották meg a bokréta ünnepélyt nagy vendégséggel. A közsök lakomán össze szerezettel ünnepelték Zombori Rónay Ernő nagybirtokost, aki nagylelkű áldozatkészséggel támogatja a községet kulturális és gazdasági törekvéseiben.

— Orvos választás. A bánlaki körorvosi állásra dr. Schiller Frigyes csákovai gyakorló orvost választotta meg a kör képviselőtestülete.

— Halálozás. Módosról írják, hogy ott vasárnap hunyt el váraiai Kiss Olivér Sándor kir. bírósági végrehajtó, hosszas szenvedés után életének 37-ik évében. A megboldogultat neje, szül. Mihálkovic Hildegard, három kis gyermeke és nagy számú rokonsága gyászolja. Temetése kedden délelőtt ment végbe Módoson nagy részvét mellett.

— Gyilkosság az utcán. Szárcsáról jelentik, hogy a község kellő közepén, világos nappal, több szemtanu láttára, fejével ütötte le a rosvott multu Albu Andria odaváló lakos Zsivoin Petru módosi gazdát. Az eset körülményei a következők: Zsivoin Petru már régen rossz viszonyban állott Albu Andriával, mert utóbbival vadházaságban élő neje Zsivoinhoz pártolt át. Sokszor fenyegette Albu emiatt Zsivoint, ki azonban a fenyegetésre nem ijedt meg, mi Albut még inkább dühösítette s állandóan leskelődött Zsivoinra, mig nem egy-

felénk, de egy pillanatra mosolygóvá gömbölyödött a fanyar arc.

Ah! Commediantel egy eleven angol s azzal elkezdett vele beszélgetni — németül, mit az angol nagy ábitással hallgatott végig, dacára, hogy egy szót sem értett belőle s végül kijelentette, hogy nem tud olaszul.

Nagynehezen sikerült tolmácsolnom, hogy Gusztai bácai egy „csendes” parthira kéri fel az angol nemzet derék fiát, mit ez gondolkodás nélkül el is fogadott.

Kezdetben az angol szónéklül adta a vizit, beszazert, kóstát, meg a hívásokat, de a tüzzel játszó Gusztai bácai 17-e elől sokszor megretirált a kis háromszorával. Így történt, hogy rövid fél óra alatt az angol megkönnyebbült a nála lévő pénz készlet súlyától.

Goddam! Yes! fordult hozzám, menjünk inkább az olvasóterembe.

Elkalauzoltam az olvasó szoba felé, de vállalkozásunk hajótörést szenvedett, mert az olvasóterem ajtaja be volt csukva s a kulcs úgy beleroszdásodott a zárba, hogy dacára a kasszinó szolgálta, illetve teremőr vasmarkának, nem akart fordulni, csak csikorgott élesen, mint jó Budavár magas tornyán az ércakas századok elötte.

Bosszusan távoztunk s belevetve magunkat a várakozó konflisba — kiadtuk a jelszót: „a rendőrségre!”

Az imposáns, emelet nélküli ház kapujában nemzeti szín karóvos rendőrök fogadtak, kik szerb, oláh, tót, meg német nyelven magyarázták az utat Berkes h. alkaptány dolgozó szobája felé. Rövid kintlódás után rátaláltunk a kapitány ur szobájára s benne meglettük a kapitányt. Piros posztag arcáról csak úgy csurgott a verejték, amint ingujra vetkőve egy oroszánról fejtegette le egyik rendőrszolgálati fegyverével a bőrt.

szor alkalom kínálkozott, hogy bosszuját láttatlanul elégitse ki. Így volt ez a mult szombaton is, midőn Zsivoin Patrua községházára ment adót fizetni s ott dolgát végezve, betért a kocsmába. Albu, ki mindig sarkában volt Zsivoinnak, ide is követte. A kocsmáros azonban ismerve Albu nak gonosz szándékát, Zsivoint a hátsó ajtón át kiszóktette, de Albu csakhamar utána rohant és az utcán a menekülő Zsivoint utolérve, a nála elrejtve volt fejszével hátulról úgy vágta fejbe, hogy Zsivoin rögtön eszméletlenül terült el a földön s addig föltegte fejszével Zsivoin fejét, míg agyveleje ki nem loccsant. Albu a tette után megszökött s a csendőrség hiábakereste. Másnap azonban önként jelentkezett a községházán, hol rögtön lecsukták. Ekkor azonban Albu már azzal védekezett, hogy Zsivoin támadta volna őt meg s ő csak önvédelemből ragadta ki a nála levő eszközt, melyről zavarában meg sem győződött volna, hogy mi csoda s azzal ütötte volna le a támadóját. Az eset megvizsgálása végett Kövér Lajos helyettes vizsgálóbíró Sárcaára rándult.

Kisasszonynapja is elmúlt. Nagyasszonynapkor szedelőzködnek össze az erősebb, utrakész fecskék s hatalmas csapatokban kezdik meg a költözést enyhébb égőv alá, a hol viruló tavasz fogadja a légvándorait. Kisasszonynapkor a második nagy csapat verődik össze s valamennyi utraképes fecske elszáll a messze távolba; csak az a néhány fészektető, gyenge, bágyadt ivadék marad vissza, mely aztán el is vész itt Európában, a mint a hideg, deres napok bekövetkeznek. A fecskék elköltözése jelenti az ősz bekövetkezését. Kisasszonynap után már hűvösek az éjszakák s a napugár se tüzel annyira. Az idén az ősz nagyon is korán köszöntött be, mert már kisasszonynap előtt 14 C-ra leszállott a hőmérséklet. Az északi vidékről, a hegyek erdőseiből a cinke-félék csapatosan vonulnak le a város kertjeibe. Ennek is van jelentősége. A természet vizsgálói hosszú tapasztalatok után azt állítják, hogy a mikor kora ősszel a városok falai közé huzódnak be a magasabb hegyekből, erdősekből a cinke-és pinta-félék, ez korai és erős, nagy telet jelent. Tekintetbe véve, hogy az ország egyes vidékein a Kárpátokban és Erdélyben nagyobb havazások voltak a mult hetekben, nagyon valószínű, hogy a téli hideg korán bekövetkezik.

Az adók kiméletes behajtása. A pénzügyminiszter leirt az összes pénzügyigazgatóságokhoz aziránt, hogy az adót emberszeretettel, kimélettel hajtják be és derűre-borura ne dobolják el a szegény ember vánkosságát. A leirat azt mondja, hogy a mostani rossz közgazdasági év amugy is súlyosan érinti a nép megélhetési viszonyait. Szükséges ezért, hogy a korábbi minisiteri rendelet, mely sürgeti az ékszekuciót, hatályon kívül helyztessék. A pénzügyminiszter azt is meghagyja a pénzügyigazgatóságoknak, hogy az adóbehajtásnál nemcsak kimélettel és emberszeretettel, de a legvégső esetben is tapintattal járjanak el. A nagybecskereki pénzügyigazgatóság a kiméletet és tapintatot eddig is alaptörvényének ismerte eljárásában.

Avasárhely - makó - nagyszentmiklósi vasút. Néhány nap mulva — mint a Makón megjelenő „Maros” című lapban olvassuk — értekezlet lesz, amelyen eldöntés alá kerül a vásárhely - makó - nagyszentmiklósi vicinális vasút ügye. Az érdekeltség már tartott ez ügyben tanácskozást és az akkor hozott határozat arra enged következtetni, hogy egyhangulag az építés mellett fog az érdekeltség határozni, még pedig azzal a kikötéssel, hogy az építést még ez évben kell megkezdeni.

Egy szinigazgató bukása. A Nagybecskerekben is ismeretes Halasi Béla szinigazgató, ki legutóbb Siofokon működött, a közönség pártolásának hiánya miatt megbukott és kénytelen volt feloszlalni társulatát, melynek tagjai most nyomorral küzdenek.

Lapunk mai számában megjelenő Mersdorf Péter féle hirdetésre felhívjuk a t. közönség szives figyelmét.

A Horgony-Pain-Expeller igazi népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, közhvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórnaál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredményrel használtatott az influenza ellen is és 80 fillér, 1 korona 40 fillér és 2 korona árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Liniment”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

TAVIRATOK.

Az új országgyűlés egybehívása.
Budapest, szept. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma közli a köztörvényhatóságokhoz, önálló képviselőküldési joggal fölrüházott városokhoz intézett királyi meghívólevelet, mely szerint az országgyűlés október 24-ikére egybehívatik. A meghívólevél fölszólítja a törvényhatóságokat, városokat, hogy haladéktalanul megtegyék a szükséges intézkedéseket, hogy képviselők ezen az országgyűlésen megjelenhessenek.

A választások határideje.
Budapest, szept. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma közli a belügyminiszternek az ország valamennyi központi választmányához intézett körrendeletét, melylyel az általános képviselőválasztások határidejéül október 2-ikától 11-éig terjedő tiz napi időt kitűzi.

Pulszky Ágoston meghalt.
Budapest, szept. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pulszky Ágoston egyetemi tanár, a szászkerékényi kerület volt orsz. képviselője ma reggel meghalt.

Pulszky Ágoston 1846-ban született Bécsben; legidősebb fia Pulszky Ferencnek. Anyjával 1860-ig Angliában tartózkodott s hallgatója volt az University College Schoolnak; majd Turinban végezte középiskoláit 1863-ig. A jogot Budapesten hallgatta és 1868-ban lett jogtudor. Ez évben Nógrádmegye aljegyzője lett. 1869-ben önkéntes volt s mint ilyen, letette a tiszti vizsgát. Katonáskodása után fogalmazó lett a pénzügyminisiteriumban, 1871-ben a füleki kerületben orsz. képviselővé választották, 1872—1887-ig az écsényi kerületet, 1887-től 1894-ig az újverbácsi kerületet, 1894-től 1896-ig a zurányi kerületet képviselte. 1872-ben egyetemi magántanár, 1875-ben a jogbölcselet és nemzetközi jog rendes tanára a budapesti egyetemen. Részt vett a boszniai hadjáratban mint Szapáry László gróf hadtestparancsnok segédtitkárja; hadjárat után főhadnaggyá lépett elő, s a hadi ékítménnyel díszített III. oszt. vaskorona rendet nyerte. 1871—75-ig a Deák-párt tagja volt; a a fuzióhoz csatlakozott, 1877-ben azonban az egyesült ellenzékhez ment át 1884-ig, midőn pártonkívüli állást foglalt el, 1893-ban a szabad-elpárthoz csatlakozott. A delegációnak 1873. óta tagja, 1874—76-ig és ismét 1893-ban a hadügyi költségvetés előadója volt. Wekerle rekonstruált minisiteriumában a vallás- és közoktatásügyi minisiterium államtitkára, később a közgazgatási bizottság elnöke lett. Az ág. ev. egyház ügyeiben mindig jelentékeny részt vett, ugyancsak Nógrádmegye önkormányzatában. Elénk irodalmi tevékenységet is fejtett ki; 1887-ben a tud. Akadémia levelező tagjává választotta.

Az „Árpád” hadihajó vízrebocsátása.
Budapest, szept. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Triesztből sürgönyzik: Ma délelőtt bocsátották vízre az „Árpád” hadihajót a szokásos ünnepségek mellett. A keresztanyai tisztelet Augustus főhercegnő, József Ágost főherceg neje töltötte be. Az ünnepélyen részt vett Budapest főváros küldöttsége is.

A szerb királyi pár utazása.
Budapest, szept. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik: A szerb királyi pár tegnap Szemendriából az ország nyugati részének beutazására indult, mely f. hó 22-ig fog tartani. Ma résztvett a királyi pár a kragujeváci lövészgyűlésen.

A hivatalos „Dnewnik” közli, hogy a királyi párnak Oroszországba való utazása arra az időre van kitűzve, midőn az orosz cár visszaérkezik franciaországi utjáról.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. szeptember 11.

A készárutüzlet hivatalos árjegyzései:

Buzza	uj	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára			
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig		
Tiszavidéki	uj	76	7.60	7.75	80	8.—	8.15
Pestvidéki	uj	76	7.55	7.70	80	7.95	8.05
Bánsági	uj	76	7.50	7.65	80	0.—	0.—
Bácskai	uj	76	7.70	7.85	80	0.—	0.—

Rozs	uj	elsőrendű	kilós		
			70-72	6.55	6.75
„	„	másodrendű	—	6.45	6.65
Árpa	„	takarmány	80-82	5.90	6.10
„	„	égetni való	82-84	5.75	5.90
„	„	sörfőzésre való	84-86	0.—	0.—
Zab	„	—	89-91	6.50	6.60
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—	0.—
„	„	másnemű	—	6.80	6.80

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 11. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Kielégítő kínálat mellett a készárutüzletben megfelelő volt a kereslet is, jól lehet az árak szilárdak voltak. Elkelt 25.000 mm. buza. Határidőüzletben déli zárlatkor a következő jegyzések voltak:

Buza októberre	7.85—7.86
„ 1902. áprilisre	8.28—8.29
Rozs októberre	6.69—6.70
Zab	6.57—6.58
Tengeri szeptemberre	5.10—5.11
„ 1902. májusra	5.12—5.13

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Ervényes 1901. május hó 1-től.

Erkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról	: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 28 p.
Pancsovárról	: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 6 óra 55 p.
Temesvárról	: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 28 p.
Versezről	: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 28 p.
Alibunárról	: este 7 óra 28 p.
Zombolyáról	(keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről	: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 38 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára	: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovárra	: reggel 8 óra 30p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra	: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Versezre	: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra	: reggel 8 óra 25 p.
Zombolyára	(keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre	: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Karlova—Nagy-Kikéndára	: reggel 8 óra 58 p.

125.012/1901.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés

pirszén (Coaks) szállítása iránt.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. évi január hó 1-től számítandólag egy, illetőleg három éven át évenként mintegy 280 tonna műhelyi célokra szolgáló dió pirszén 300 „ „ „ „ kocka „ 660 „ „ „ „ drbos „ és kedvező árak elérése esetében vontatási célokra még 300 tonna dió pirszén szükségletet óhajtván biztosítani, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok 1901. évi október 5-ig betérjessz-tendők, a bántápnépek pedig a megelőző napon déli 12 óráig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugyancsak az általános szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag- és lértárbeszereési szakosztályánál (Budapest, Andrásy ut. 73. szám II. emelet 43. ajtó), valamint minden üzlet-vevőnél megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáránál posta útján is megrendelhetők, megjegyezvén, hogy az általános feltételek minden példányért 50 fillér fizetendő.

A feltételeknek posta útján való beküldése esetén 20 fillér postaköltség is beküldendő.

Budapest, 1901. szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Szives tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, miszerint

norinbergi-, rövid- és divatáru-üzletem

tultömöttsége miatt több

őszi és téli időszerű cikket

olcsó, sőt beszerzési áron szándékozom elárusítani.

Tisztelettel!

MERSDORF PÉTER.

914-8.1

8181. sz. 1901.

913-1.1

Árverési hirdetés.

Alulírott község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a képviselő-testületnek 90/901. kgy. számú határozata értelmében Hegyes község, mint erk. test. tulajdonát képező a „Krstyák“ nevű dűlőben fekvő körülbelül 31 hold és a „Tábla“ körülbelül 200-220 hold szántóföld folyó év és hó 16-án reggeli 8 órai kezdettel nyilvános árverésen örök áron eladatni fog a helyszínén.

Árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt: Tisza-Hegyesen, 1901. évi szeptember hó 8-án.

Grezo,
jegyző.

Alexity,
bíró.

5801/I. szám. 1901.

912-3.1

Haszonbérbeadási kirdetmény.

Melence község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község határterületén gyakorolható vadászati jog 1902. évi január hó 1-től kezdve 6 egymásután következő évre 1901. évi szeptember hó 22-ik napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Melencén, 1901. évi szeptember hó 8 dikán.

Predrágovits,
jegyző.

Kukin,
bíró.

5802. I. szám 1901.

911-3.1

Haszonbérbeadási hirdetés.

Melence község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező

nagyvendéglő és mézszárszék

1902. évi január hó 1-től számítható 3 évre f. é. szeptember hó 22-ik napján d. e. 9 órakor Melence községében nyilvános árverés útján külön-külön fog bérbe adatni.

Melencén, 1901. szeptember 8-án

Predrágovits,
jegyző.

Kukin,
bíró.

SZŐLŐ

legfinomabb minőségben

kilója 25 kr.

Dr. Brájjer Lajosnál

Uri-utca.

8-5-x.21

Az uri-utca 267. sz. alatt
(volt Mocker-féle ház)

egy 3 szoba, konyha, éléskamra, faszin és pincéből álló

lakás

utcai

november 1-ére kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

780-x.28

Butorkereskedés.

Minden félrevezetések kikerülése végett van szerencsém bejelenteni, hogy dusan felszerelt

butorkereskedésemet

valamint egy új

temetkezési intézetet

nyitottam meg a „Takerék- és előleg-egylet“ épületében a Hunyady (fő)-utcában

Butorraktáram magában foglalja minden eme szakba vágó cikket valamennyi stylusban. Elvállalok és pontosan, szolidan és legolcsóbban teljesítek minden a kárpitos szakmába vágó munkálatot.

Temetkezési intézetem a legegyszerűbb és a legelegánsabb megrendeléseknek átvételére van berendezve és azokat mindenkor kivinni képes.

Midőn ezt becses tudomásnyel céljából közlöm, a jövőre is kikérem magamnak a nagyérdemű közönség azon jóakarátát, melylyel engem eddig kitüntetni szives volt.

Nagybecskerek, 1901. augusztus hó.

(847-6.6)

KEKS HENRIK.

Nyomatott Pleits Fer. Pál kiadónál, Nagybecskerekben.

126518/901. számhoz.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1902. évi január hó 1-től december hó 31-ig szükséges mintegy 800 métermássa gyapotfonal (nagyobbrészt csapágyakhoz), 900 kg. fehér gyapotfonal kenő betékekhez és 400 kg. fehér gyapjufonal szállítást biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

A ajánlatok legkésőbb f. évi október hó 15. napjának déli 12 órájára terjesztendők be.

A pályázatra vonatkozó részletes módosított leírását tartalmazó „ajánlati felhívás“ a m. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 73. sz.) kapható, a hasai kereskedelmi iparkamaránál és az üzletvezetőségeknél pedig megtekinthető. Ezen pályázati felhívás kivánságra postán is küldetik. A 12291/96. sz. általános szállítási feltételek a fenti hivataloknál megtekinthetők vagy alulírott igazgatóság nyomtatványtáránál 50 filléren megszerezhetők.

Ha a feltételeknek postán való megküldése kívántatik, a vételáron kívül még 20 fillér postadíj is előzetesen beküldendő.

Budapest, 1901. szeptember hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

A tomaseváci-utca 1835. számú házban egy utcai uri lakás azonnal és ugyanott egy tágas udvari lakás istállóval és mellékhelyiségekkel f. é. november hó 1-től kiadó; esetleg ezen ház szabad kézből eladható is. Azonkívül a Gimnázium-utca 475-ik számú házban egy szép udvari lakás azonnal kiadó.

Bővebb értesítést ad

Maugsch Albert,
ügyvéd.

882-3.2

Gimnázium-utca 475. sz.

116887/901. sz.

Magyar kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága különböző használaton kívül helyezett, de még jó karban levő és ipari vagy egyéb célokra még jól használható, a budapesti központi szerelőházban megtekinthető különböző leltári tárgyakat, u. m. szerszámokat, kenderköteleket, vasláncokat, egy nyitott hintót stb. eladni óhajtván, ezek eladására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az eladásra kerülő tárgyakat feltüntető kimutatás, — mely egyuttal ajánlati űrlapul is szolgál — anyag- és leltárbeszerzési szakosztályunkban egy példányban ingyen kapható, vidéki megkeresésekre pedig ingyen megküldetik.

Ajánlatok természetesen tárgyakra, de kizárólag az általunk kiadott űrlapon tehetők.

Pályázni kívánók felkéretnek, hogy erre vonatkozó 1 koronás magyar bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlataikat folyó évi szeptember hó 26-án déli 12 óráig anyag- és leltárbeszerzési szakosztályunknál (Budapest, VI. Andrássy ut 73. II. em. 43/a) benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlat borítéka következő felirattal látandó el: „Ajánlat 116887/901. számhoz, különböző leltári tárgyak megvételére“

Az ajánlat benyújtását megelőző nap déli 12 óráig a megvenni szándékolt tárgyak az ajánlati árral kiszámított értékének 5 százaléka bánatpénzként teendő le főpénztárunknál készpénzben vagy állami letétekre alkalmas érték-papírokban.

Az ajánlattevő az ócska anyagok eladására vonatkozó és 122 291/96. szám alatt fennálló általános feltételeket magára nézve kötelezőknek elismerni és a felvétel fizetése inenkin 30 filléres magyar bélyeggel saját és két tanu aláírásával ellátva ajánlatához csatolni tartozik. Ezen feltételeket nyomtatványtárunkban példányonként 30 filléért megszerezhető, vidékieknél pedig a nyomtatványtárhoz intézendő megkeresésre és az érte járó 30 fillér és 20 fillér postaköltségnek (összesen 50 fillér) a főpénztárhoz való bezüldése ellenében postával megküldetik.

Bánatpénz nélküli, nem az általunk kiadott űrlapon vagy elkésve beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1901. évi július hóban.

Az igazgatóság.

(3.3)

(Utánnomás nem díjazatik.)